

Roj: SJCA 725/2016 - ECLI:ES:JCA:2016:725
Id Cendoj: 25120450012016100040
Órgano: Juzgado de lo Contencioso Administrativo
Sede: Lleida
Sección: 1
Nº de Recurso: 239/2015
Nº de Resolución: 138/2016
Procedimiento: Procedimiento Abreviado
Ponente: CARLOS BRUFAL CLUA
Tipo de Resolución: Sentencia

JUTJAT CONTENCIÓS ADMINISTRATIU NÚM. 1 DE LLEIDA

C/Canyeret, 3-5 C.P. 25007 de Lleida.

Telèfon 973 700 133

Recurs Abreujat núm. 239/2015 - Secció B-

Part actora : ZURICH INSURANCE PLC SUCURSAL EN ESPAÑA

Representant part actora: JOSÉ LUIS RODRIGO GIL

Part demandada : AJUNTAMENT DE CASTELLO DE FARFANYA

Representant part demandada : M^aJOSÉ ALTISENT CAMARASA

SENTÈNCIA Núm. 138/16

LLEIDA, a 6 d'abril de 2015.

Vistes per la SS^a el Sr. Carles Brufal Clua, Jutge del Jutjat contenciós administratiu núm. 1 de Lleida i del seu partit judicial, les presents actuacions de **PROCÉS ABREUJAT** en exercici d'un RECURS CONTENCIÓS ADMINISTRATIU, seguit en aquest Jutjat sota el **nombre 239 de l'any 2015**, promogut a instància de la mercantil ZURICH INSURANCE PLC SUC. EN ESPAÑA, representada i assistida per la lletrada Sra. Maria Castel Delgado, enfront l'Excel·lentíssim AJUNTAMENT DE CASTELLÓ DE FARFANYA, representat i assistit pel lletrat Sr. Josep Mª Bonjorn Cuñat. Ha recaigut la present resolució en base als següents,

ANTECEDENTS DE FET

PRIMER .- El recurrent interposà el corresponent recurs contenciós administratiu, mitjançant escrit registrat el 21 de maig de 2015 contra desestimació presumpta de la reclamació de responsabilitat administrativa dirigida, el dia 5 d'agost de 2014, envers l'Ajuntament de Castelló de Farfanya, per un total de 904,61 euros en relació amb una col·lisió amb un port senglar que sofrí el vehicle amb matrículaKGG en el pk 17.600 de la carretera C-26.

SEGON.- La part recurrent, exposats els fets que motivaven la seva demanda i els fonaments de dret aplicables a la mateixa, va acabar sol·licitant que, conclosos els tràmits legals pertinents, es dictés sentència estimant les seves pretensions, conforme són de veure a la demanda.

La part demandada, un cop exposats els fets que motivaven la seva contestació i els fonaments de dret aplicables, va acabar sol·licitant que es dictés una sentència desestimant el recurs presentat.

TERCER .- Conclòs el procediment, va quedar pendent de dictar la pertinent sentència.

QUART .- En aquest procediment s'han observat totes les prescripcions legals en la forma de demanar i en la seva tramitació.

FONAMENTS DE DRET

PRIMER.- DE L'ACCIÓ EXERCITADA

Com s'anticipava en l'antecedent de fet primer, s'interposà recurs contenciós administratiu contra desestimació presumpta de la reclamació de responsabilitat administrativa dirigida, el dia 5 d'agost de 2014, envers l'Ajuntament de Castelló de Farfanya, per un total de 904,61 euros en relació amb una col·lisió amb un port senglar que sofrí el vehicle amb matrículaKGG en el pk 17.600 de la carretera C-26.

Interessa la part recurrent que s'estimi la reclamació patrimonial interposada i es condemni a l'Ajuntament de Castelló de Farfanya a pagar a l'actora la suma de 904,61 euros més els interessos legals des de la data de la interpel·lació de la reclamació patrimonial, amb expressa condemna en costes a la part demandada.

La part actora fonamenta la base de la seva pretensió en la concurrència de tots els requisits necessaris per a estimar la reclamació de responsabilitat patrimonial. En aquesta direcció, es defensa que concorre una lesió antijurídica que l'administrat no té el deure de suportar; un dany efectiu; i una relació de causalitat entre el sinistre i el funcionament normal o anormal dels serveis públics.

Concretament, s'argumenta que l'Ajuntament de Castelló de Farfanya és el titular del coto privat de caça per on discorre la carretera i en el què es troba el punt quilomètric on va tenir lloc el sinistre. La part actora basa la responsabilitat en l'article 33 de la Llei 1/1970 de caça que estableix que els titulars dels aprofitaments cinegètics són responsables dels danys causats per les peces de caça que provenguin dels terrenys acotats. Subsidiàriament, diu el mateix article, que seran responsables els titulars dels terrenys. Si es compleixen aquests requisits el tipus de responsabilitat que es genera, segons la part recurrent, és de tipus objectiu.

Per la seva banda i en comprimida síntesi, la representació processal de l'administració demandada defensa que va fer el possible per evitar l'accident i que el vallat de les finques no és possible i no és un dèficit de conservació. Alhora, oposa que l'accident no es va produir com a conseqüència d'una acció de caça i que no es demostra l'alta sinistralitat de la carretera en relació a accidents del mateix tipus. Finalment, es defensava que s'havia sol·licitat als departaments d'obres públiques i de carreteres a fi i efecte que s'adoptessin les mesures escaients. No es posaren en dubte ni els fets ni el *quantum* indemnitzatori.

SEGON.- DELS REQUISITS DE LA RESPONSABILITAT PATRIMONIAL ADMINISTRATIVA

L'acció jurídica d'exigència de responsabilitat patrimonial de les Administracions Públiques es correspon amb l'exercici del dret conferit als ciutadans per l'article 106.2 de la Constitució, per veure's rescabats de tota lesió que pateixin qualsevol dels seus bens i drets com a conseqüència del funcionament dels serveis públics, tret dels casos de força major.

El règim de la responsabilitat patrimonial de les Administracions Públiques apareix regulat en els articles 139 i següents de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de Règim Jurídic de les Administracions Públiques en matèria de responsabilitat patrimonial. Una nodrida jurisprudència ha definit els requisits d'èxit de l'acció de responsabilitat patrimonial de l'Administració en la línia següent:

a) L'acreditació de la realitat del resultat dolós - *"en tot cas, el mal al·legat haurà de ser efectiu, avaluable econòmicament i individualitzat amb relació a una persona o grup de persones"* -.

b) La antijuridicitat de la lesió produïda per no concórrer en la persona afectada el deure jurídic de suportar el perjudici patrimonial produït.

c) La imputabilitat a l'Administració demandada de l'activitat, entenent-se la referència al *"funcionament dels serveis públics"* com comprensiva de tota classe d'activitat pública, tant en el sentit jurídic com material i inclosa l'actuació per omissió o passivitat; i entenent-se la fórmula d'articulació causal com l'apreciació de que el desplegament de poder públic ha estat determinant en la producció de l'efecte lesiu; havent-se de precisar que per l'apreciació d'aquesta imputabilitat resulta indiferent el caràcter lícit o il·lícit de l'actuació administrativa que provoca el mal, o culpa subjectiva de l'autoritat o Agent el el causa.

d) L'excepció exonerant en els supòsits de força major.

e) La sujecció de l'exercici del dret al requisit temporal de que la reclamació es causi abans del transcurs de l'any des del fet que motiva la responsabilitat - *"en tot cas, el dret a reclamar prescriu a l'any produït el fet o acte que motiva la indemnització o de manifestar-se el seu efecte lesiu. En el cas de mals, de caràcter físic o psíquic, a les persones el termini començarà a computar-se des de la curació o la determinació de l'abast de les seqüeles"* - . (STSJ de Catalunya de 29 de gener del any 2007).

TERCER.- DEL RÈGIM JURÍDIC APLICABLE I L'EVOLUCIÓ DOCTRINAL

Seguint la fonamentació de la STSJ de Catalunya de 8 de febrer de 2012 (Secció 4ª), així com la de la Sentència de 26 de setembre del 2014 d'aquest mateix Jutjat , es farà una prèvia exegesi de l'evolució de la normativa que regula aquesta matèria.

En aquest sentit s'ha de partir de l'apartat primer de l' article 33 de la Llei de Caça de 7 d'abril de 1970 que estableix el següent:

"Los titulares de aprovechamientos cinegéticos, definidos en el artículo 6.º de esta Ley , serán responsables de los daños originados por las piezas de caza procedentes de los terrenos acotados. Subsidiariamente, serán responsables los propietarios de los terrenos.

La exacción de estas responsabilidades se ajustará a las prescripciones de la legislación civil ordinaria, así como la repetición de responsabilidad en los casos de solidaridad derivados de acotados constituidos por asociación."

Aquesta responsabilitat que fixa la legislació troba la seva rèplica normativa en el Reglament de la Llei de Caça que, en el seu article 35.1 a), ve a establir la mateixa responsabilitat pels titulars que constitueixin voluntàriament un coto de caça.

Inicialment, la doctrina majoritària va considerar que la responsabilitat que establia aquest règim jurídic era de caràcter marcadament objectiu pel mer fet de produir-se el dany, sense que fos necessari cap mena de culpabilitat per part del titular del coto, si bé era necessari la determinació de la procedència de l'**animal** que no havia de ser circumstancial, essent necessària l'acreditació de la relació amb l'aprofitament cinegètic.

Posteriorment, la Disposició Addicional Sexta de la Llei 19/2001, de 19 de desembre , de reforma del text articulat de la Llei sobre el Tràfic, Circulació de Vehícles a Motor i Seguretat Vial, aprovada pel Real Decret Legislatiu 339/1990, de 2 de març, va disposar el següent:

"En accidentes de tráfico por atropellos de especies cinegéticas, será causa legal que permita atribuir la responsabilidad al conductor del vehículo por los daños producidos en un accidente de circulación el hecho de que se le pueda imputar un incumplimiento de las normas de circulación que pueda ser causa suficiente de los daños ocasionados; ello sin perjuicio de la responsabilidad que sea exigible a quien corresponda conforme a la normativa específica y de que sean probadas debidamente las circunstancias del accidente ."

Aquesta reforma ja apuntava a la necessitat de valorar el conjunt de circumstàncies del cas concret que, en el seu cas, podia abocar al jutgador a una tasca prèvia de depuració de les possibles negligències comeses fora de l'àmbit de control del titular del coto. També s'hi inclou la possibilitat de la concurrència de culpes o la culpa exclusiva d'altres agents, tals com ho poden ser l'administració que gestiona les vies públiques o els tercers utilitaris de les mateixes. Amb aquesta previsió, el legislador, tot buscant la màxima justícia material possible, pretenia descarregar de responsabilitats als titulars dels acotaments de caça en negligències que no depenen de la seva culpabilitat, subjectivitzant així, un sistema de responsabilitats que s'havia anat tornant objectiu i possiblement bastant injust.

Però el legislador va segellar un important retrocés cap a la responsabilitat subjectiva amb la Llei 17/2005, de 19 de juliol, per la què es regulà el permís i la llicència de conducció per punts y es modificà el text articulat de la Llei sobre el Tràfic, Circulació de Vehícles a Motor i Seguretat Vial, incorporant al text articulat la Disposició Addicional Novena , referent a la responsabilitat en accidents de tràfic per col·lisions d'espècies cinegètiques, tot assenyalant es següent:

*"En accidentes de tráfico ocasionados por atropello de especies cinegéticas será responsable el conductor del vehículo cuando se le pueda imputar incumplimiento de las normas de circulación . Los daños personales y patrimoniales en estos siniestros, **sólo serán exigibles** a los titulares de aprovechamientos cinegéticos o, en su defecto, a los propietarios de los terrenos, cuando el accidente sea consecuencia directa de la acción de cazar o de una falta de diligencia en la conservación del terreno acotado . También podrá ser responsable el titular de la vía pública en la que se produce el accidente como consecuencia de su responsabilidad en el estado de conservación de la misma y en su señalización ."*

Per tant, la normativa recull i llinda les compartimentacions de les responsabilitats dels diferents agents que poden haver intervingut en la causació de l'accident, tenint en compte que en moltes ocasions aquests accidents es deuen a la imprevisibilitat i espontaneïtat de la pròpia natura, sense ésser massa just haver de buscar necessàriament un culpable per tot mal que s'hi esdevé.

Efectivament, la gestió d'un coto de caça no té perquè generar un risc afegit pels utilitaris de les vies públiques, en tant en quant es limiten a gestionar la fauna salvatge d'un determinat indret que, en determinades

ocasions, encara creixeria amb major descontrol sinó fos per aquesta gestió. En canvi, si es demostra la mala gestió del coto i el corresponent nexa causal amb el dany produït, llavors si que seria possible la imputació dels resultats lesius, bé sigui als titulars del coto, o als dels terrenys, o a l'administració que gestiona la via pública. En aquest sentit també s'ha pronunciat la SAP de Barcelona de 26 de juliol de 2013 (Secció 11ª):

*"(...) no cabe afirmar que la mera existencia de un coto de caza genere por sí misma un riesgo capaz de atribuir a su titular responsabilidad por todos los daños que ocasionen los **animales**; esa responsabilidad, de acuerdo con la Disposición Adicional novena de continua referencia sólo es exigible en los dos casos que hemos dicho: acción de cazar y negligente cuidado del terreno."*

Per la seva banda, la STJ de Catalunya de 8 de febrer de 2012 (Secció 4ª), arriba a la següent conclusió:

"Del redactado de la normativa citada puede afirmarse que se ha pasado de una responsabilidad objetiva a un sistema de responsabilidad subjetiva, basado en la culpa o negligencia de los titulares de aprovechamientos cinegéticos y, subsidiariamente, de los propietarios de los terrenos acotados, por los daños personales y patrimoniales causados en estos siniestros, contemplando inclusive la propia responsabilidad del conductor para el caso de no respetar las normas de circulación."

QUART.- DE LA VALORACIÓ DE LA PROVA

Pel que fa a la càrrega de la prova, la meritada STSJ de Catalunya de 8 de febrer de 2012 també es molt explícita:

"Cabría añadir que en todo caso, la carga de la prueba corresponde a quien reclama, en este caso los actores, sin que se puedan limitar a invocar el carácter objetivo de la responsabilidad ."

Per tant, es confirma el dogma incontrovertit i assentat per la doctrina que imposa la càrrega de provar els danys ocasionats i la seva relació de causalitat amb l'activitat administrativa, a la part actora. En l'arrel d'aquesta afirmació hi trobem preceptes processals bàsics i màximes tradicionals. Així, l' article 217 de la Llei d'Enjudiciament Civil atribueix a la part actora la càrrega de provar la certesa dels fets que al·lega, materialitzant l'*onus probandi* que conté el vell aforisme: "*afirmani incumbit probatio*".

En el cas que ens ocupa, es pot entendre acreditada tant la realitat de la col·lisió, com que va tenir lloc com a conseqüència de la irrupció d'un **animal** salvatge, fets que no han estat posats en dubte la part demandada. El punt controvertit d'aquesta *litis*, rebutjada la responsabilitat objectiva que predica la part actora de conformitat amb la doctrina esmentada "*ut supra*", es determinar si hi ha falta de diligència per part de l'Ajuntament com a titular del coto de caça.

Certament, l'accident es produí de nit i la irrupció de l'**animal** a la via no fou conseqüència d'una acció de caça. Ara bé, falta determinar si es va produir per culpa o negligència per part dels titulars de l'aprofitament.

Del conjunt dels elements aportats en la causa se'n desprenen dos fets que s'han de considerar provats i que són essencials per a resoldre aquesta *litis*. En primer lloc, consta que en el tram de carretera en el què es van produir els accidents, aquests són freqüents. En aquesta sentit es prodiguen les missives aportades per la part demandada el dia de la vista, que anaven dirigides tant al Servei Territorial de Carreteres com al Departament de Medi Ambient, en les que es fa constar explícitament que:

"Al nostre terme municipal és habitual que es produeixin accidents de cotxe provocats pel pas dels porcs senglars per la carretera. Aquests accidents tenen conseqüències importants tant pels conductors com pels vehicles i sovint arriben al Jutjat Contenciós Administratiu (...) mirar d'evitar-los, i una manera de fer-ho, seria prevenint els conductors amb la col·locació de senyals d'animals en llibertat perquè d'aquesta manera, pensem, els conductors estrien més atents (...) En cas que accediu a la col·locació de les senyals, aquestes s'haurien de situar al tram de carretera C-26 (de Balaguer a Algerri) del pk 11,200 al pk 18,700 (...) que són precisament els trams que engloben el nostre terme municipal"

Per tant, aquestes peticions constaten que el dies que es van enviar i durant el lapse de temps intermedi ja s'estaven produint sinistres pel pas d'animals cinegètics. També constaten que el punt quilomètric en el qual es va produir l'accident quedava comprès en els trams propis del terme municipal de l'Ajuntament demandat i que per aquests trams també es demanava la senyalització.

La resposta del Departament de Medi Ambient ja s'ha assumit per aquest Jutjat en Sentències anteriors, considerant que, efectivament el tancat de les finques afectades no és un solució òptima ni viable, ni per a obtenir resultats millors, ni des de la perspectiva ecològica. En el mateix sentit es pronuncia l'Informe del Departament de Producció **Animal** de la Universitat de Lleida aportat el dia de la vista per la part demandada.

En canvi, la resposta dels Serveis Territorials de Carreteres ve a confirmar que en els trams assenyalats no hi ha cap senyal de perill d'animals en llibertat, malgrat tractar-se de trams perillosos, tal com varen constatar les missives de l'Ajuntament de l'any 2010 i 2006, i també en la declaració de l'agent del Cos dels Mossos d'Esquadra número NUM000 , que el dia de la vista va asseverar que es tractava d'una zona on es solien produir accidents d'aquest tipus.

En aquesta tessitura, s'ha de reconèixer que en base als fets provats en el present procediment s'està davant d'una zona on es freqüent la col·lisió amb animals cinegètics que almenys en aquest procés no ha constatat degudament senyalitzada.

Però també es cert que la part actora va imputar la responsabilitat a la mala conservació dels terrenys acotats en el seu escrit de demanda. Aquest al·legat s'abona amb l'informe de la Universitat de Lleida presentat per la part demandada, on s'observa el següent:

"El Pla de Gestió d'aquesta àrea de caça ens indica que per una superfície de 5.200 Ha té a l'any 2004 un cens de 20 porcs senglars adults i 26 cries, amb un aprofitament autoritzat per a la captura de 12 exemplars a la temporada 2005/2006. Les observacions del Pla de gestió del vedat informen de la notorietat del creixement de la població del porc senglar a les darreres temporades, que genera múltiples trastorns a l'agricultura i col·lisions amb vehicles "

Aquest informe data del 1 de febrer de 2006. Per tant el que tampoc es admissible en virtut del principi de facilitat probatòria que estableix l' article 217 de la LEC , és que un cop posada en dubte la correcta gestió dels terrenys de caça, l'Ajuntament no porti cap dada en ordre a acreditar una gestió correcta dels terrenys cinegètics, ja sigui el pla de gestió actual, la informació sobre la població d'espècies actual, o sobre les batudes de caça practicades per evitar sobrepoblacions, entre d'altres. És cert que la gestió d'un coto de caça no comporta automàticament la responsabilitat del seu gestor. Però altra cosa és que havent-hi una problemàtica reconeguda pel que fa al creixement de la població de les espècies cinegètiques que es produeix en el si del coto, el seu gestor no acrediti cap de les mesures adoptades al respecte, quan la seva diligència ha estat posada en dubte. En aquest supòsit concret, entra en joc el principi de facilitat probatòria previst en l' article 217.7 de la LEC . S'ha de recordar que malgrat aquesta mena d'accidents no es poden preveure amb tota eficàcia, fins i tot en el mateix informe de la Universitat de Lleida s'entén que es pot tendir a intentar evitar-los i aquestes mesures són les que ha d'acreditar el responsable del coto, no perquè es tracti d'un sistema de responsabilitat objectiva, sinó per la mera aplicació del principi de facilitat probatòria que en aquest cas l'ha de perjudicar.

Això no obsta a que s'hagi de moderar el *quantum* indemnitzatori a la meitat, degut a la possible concurrència de culpes amb d'altres administracions. En aquest sentit, de la prova practicada s'infereix que el Servei Territorial de Carreteres no va procedir a la senyalització d'un tram perillós, malgrat la senyalització li venia essent reclamada des de l'any 2006. La freqüència de les col·lisions ha resultat acreditada de les peticions de l'Ajuntament, de la prova testifical de l'agent de la CME i de l'informe de la Universitat de Lleida.

En aquest sentit, la disposició addicional novena del Reial Decret Legislatiu 339/1990 , per el què s'aprova el Text Articulat de la Llei sobre Tràfic, Circulació de Vehicles a Motor i Seguretat Vial, el dia dels fets establia el següent:

"En accidentes de tráfico ocasionados por atropello de especies cinegéticas será responsable el conductor del vehículo cuando se le pueda imputar incumplimiento de las normas de circulación.

Los daños personales y patrimoniales en estos siniestros, sólo serán exigibles a los titulares de aprovechamientos cinegéticos o, en su defecto, a los propietarios de los terrenos, cuando el accidente sea consecuencia directa de la acción de cazar o de una falta de diligencia en la conservación del terreno acotado.

También podrá ser responsable el titular de la vía pública en la que se produce el accidente como consecuencia de su responsabilidad en el estado de conservación de la misma y en su señalización ."

En definitiva, per aplicació de les normes de càrrega probatòria s'ha d'imputar la responsabilitat a l'Ajuntament de Castelló de Farfanya, tot i que ha de quedar moderada al 50 %.

Corol·lari de l'anterior i donant així resposta al que preveuen els article 70 i 71 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol , reguladora la Jurisdicció Contenciosa Administrativa, s'ha d'estimar i s'estima parcialment el recurs presentat. En conseqüència s'ha de condemnar i es condemna a l'Ajuntament de Castelló de Farfanya al pagament de la meitat del *quantum* indemnitzatori reclamat que ascendeix a 452,3 euros.

Pel que fa als interessos moratoris, de conformitat amb la doctrina que emana del Tribunal Suprem, s'han d'abonar des de la data de la reclamació administrativa (en aquest sentit i per totes les SSTS de 23-12-2010 , 5-2-2000 , 15-7-2000 i 11-2-1995) fins a la data de la notificació de la Sentència. Tot això, sens perjudici del corresponent interès legal que es pugui redituat conforme la Llei General Pressupostària i els articles 106.2 y 3 de la Llei de la Jurisdicció Contenciosa Administrativa . A l'efecte, per tal d'aconseguir la materialització del principi "*restitutio in integrum*", l'administració demandada haurà de pagar l'interès legal de la quantitat fixada com a principal des de la data de la reclamació que s'efectuà el dia 5 d'agost de 2014, fins a la notificació d'aquesta sentència. Tot plegat, s'haurà de calcular segons l'interès de demora vigent, computant-se any rere any, de conformitat amb el tipus expressat en les Lleis dels Pressupostos Generals de l'Estat.

CINQUÈ.- DE LES COSTES

Essent d'aplicació l' article 139 de la Llei de la Jurisdicció Contenciosa Administrativa no resulta procedent imposar les costes a cap de les parts com a conseqüència de l'estimació parcial de la demanda.

Vistos els preceptes legals i els demés de general i pertinent aplicació a la causa;

PART DISPOSITIVA

Que estimant parcialment el recurs contenciós administratiu interposat per l'entitat asseguradora ZURICH INSURANCE PLC SUC. EN ESPAÑA contra la desestimació presumpta que es descriu en l'antecedent primer d'aquesta Sentència, **s'ha de condemnar i es condemna** a l'Excel· lentíssim Ajuntament de Castelló de Farfanya al pagament a l'actora de la quantitat de **452,3 euros** més els interessos que corresponguin calculats de la manera descrita en el fonament de dret quart. **Sense costes.**

Notifiqueu aquesta resolució a les parts amb l'advertiment que es ferma i que envers la mateixa no s'hi pot interposar recurs d'apel·lació.

D'aquesta resolució se n'ha d'expedir testimoni per a la seva unió a la causa. L'original s'haurà d'arxivar al llibre de Sentències.

Per aquesta la meua sentència, la pronuncio, mano i signo.

PUBLICACIÓ. El Jutge ha llegit i publicat la Sentència anterior que la subscriu en audiència pública i a les estrades del Jutjat. En dono fe.